

# DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA  
1 KORONA 60 PILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,  
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY  
KIADÓTULAJDONOSOK: KOFFMANN ÉS KRONOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 4#

## Csapataink átlépték a Buzeu és Calmatuiul alsó folyását

**A dobrudsai hadseregek elérték a Golovita—Docucacea vonalat — Valeputnától délre visszavertük az oroszok támadásait — Sikeres előretörésünk az Uz-völgyben — A németek Kowel és Luck közt 600 méter szélességben elfoglalták az oroszok állásait**

### A román háboru

#### Höfer jelentése

Budapest, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a román hadszíntérről:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Kelet-Oláhországban, Falkenhayn gyalogsági tábornok csapatai több helyen átlépték a Buzeu-szakaszt. A tegnapi nap folyamán 1150 foglyot ejtettünk, 18 mozdonyt és körülbelül 400 megrakott vasúti kocsit zsákmányoltunk.

HÖFER altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

#### A német jelentés

Berlin, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Buzeu-szakaszt széles arcvonalon átléptük. 1150 foglyon kívül 19 mozdonyt és körülbelül 400, nagyrészt megrakott vasúti kocsit, valamint megszámlálhatatlan sok jármű jutott csapataink kezére.

Dobrudsában szövetséges csapataink az ellenség üldözése közben, amely csak szörvényszerűen szállt velünk szembe, közvetlenül az ország északi részében elterülő erdőszélig jutottak, ahol ellenállást várunk.

LUDENDORFF,  
első főszállásmester.

#### A bolgár jelentés

Szófia, december 17. A bolgár vezérkar jelentései december 17-én:

Román front: Dobrudsában tovább folyik az üldözés. A szövetséges csapatok elérték a Golovita-tó—Testemel—Doerán—Docucacea vonalat.

Kelet-Oláhországban a Calmatuiul folyó alsó folyása felé nyomulunk előre.

#### Jassy, Galatz és Braila lakosságát eltávolították

Stockholm, december 17. Reniből táviratozzák:

A román hadvezetőség elrendelte, hogy Jassy, Galatz és Braila polgári lakosságától haladéktalanul kiűritessék.

A menekülő lakosság beláthatatlan hosszú csapatokban vonul át Moldva belső részeibe és Bessarabiába. A menekült polgári lakosságot a fejét vesztett kormány és a hadvezetőség úgy hajszolja, mint a birkákat. A rossz utak, hiányos közlekedés és nagy esőzések leirhatatlan nyomorúságos helyzetbe döntötték a menekülőket, akik százával pusztulnak el. Bessarabia és Dél-Oroszország városai zsúfolva vannak menekültekkel.

#### Izgalom Moldvában

Stockholm, december 17. Jassy város prefekturája királyi dekrétumban közli, hogy a parlament egybeülését újra elhalasztották, még pedig a közlekedési nehézségek miatt és azért, hogy a törvényhozó testületnek lehetőleg nyugodt tevékenységet biztosítsanak. — Ugyancsak a közlekedési nehézségek voltak irányadók a városi lakosság elosztásában és a hatóságok decentralizálásában, amelyek egy része a szövetségesek területére költözött. — Ezeket az intézkedéseket félreértették és gonosz emberek Moldva lakosságának riasztására használták ki. A prefektúra ennél fogva fölhívja a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalma. A hatóságok helyükön vannak, a nemzeti védelem iránti bizalmatlanság jogosulatlan. Csak nyugalom és bizalom teheti képessé a román nép maradványait egységes cselekvésre.

#### Angol tudósítás az oláh király detronizálásáról

Stockholm, december 17. A Daily Chronicle londoni jelentése azt mondja, hogy romániai haditudósítójának távirata szerint Németország Ferdinánd román királyt trónvesztetésnek akarja nyilvánítani és helyébe Ferdi-

nánd király idősebb fivérét, Hohenzollern Vilmos herceget akarja ültetni a trónra.

A Daily Chronicle sejteti, hogy a központi hatalmak a detronizálást népszavazással akarják keresztülvinni, mint ahogy annakidején az elhunyt Károly királyt is népszavazással hívták meg. A népszavazással megbélyegeznék Ferdinánd királyt, mint aki Romániát a bűnös kormányférfiakkal együtt a háború veszedelmébe döntötte, ezért trónvesztésnek nyilvánítanak és ugyancsak népszavazással Hohenzollern Vilmos herceget hívdák meg Románia királyának. A terv végrehajtását Jassy csejtének idejére tartanak fenn, mert ezzel Románia területének összes fő és nagy városai a központi hatalmak kezén lesznek.

A hír az összes entente-körökben megdöbbenést keltett, mert a tervet nem tartják megvalósíthatatlannak.

#### Orosz jelentés a visszavonulásról

Sajtóhadiszállás, december 17. Az orosz vezérkar jelentései december 16-án:

A román-orosz csapatok Buzeu vidékén az ellenség nyomása folytán visszavonulnak. Ezzel a visszavonulással kapcsolatban a Jalomita folyó partját tartó csapatok is visszavonulnak.

\* \* \*

### Az orosz háboru

#### Höfer jelentése

Budapest, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

József főherceg vezérezredes hadserege arcvonala: Valeputnától délre két orosz zászlóalj támadását osztrák-magyar csapatok erőteljes ellentámadással visszaverték. Ez alkalommal 1 zászlóst és 65 főnyi légénységet elfogtunk.

Az Uz-völgyben és a Cibo-völgytől nyugatra német osztagok vonalaikon túl előrenyomultak és néhány tucat foglyot ejtettek.

**URANIA**

Hírfi, Keddi, Szerda, Esti előadások  
december 18—19—20—21

**Szenzációs előadások!**

**Minden előadás zenekar kísérettel!**

**IMÁDKOZÁS**

**A KIRÁLY**

**(Die Braut des Reservatenants)**

háborús kép a jelen nagyidőkből 4 részben.

Őfelsége I. Ferenc József legnagyobb hozzájárulása és elismerésével készült filmdráma.

**A szerelem próbája**

**(Liebesprobe)**

nordisk vígjáték 2 részben.

Előadások kezdete fél 8 órakor mérsékelt, fél 9 órakor rendez helyárral.

**APOLLO**

Ma, hétfőn

Előadások fél 8 órakor mérsékelt és fél 10 órakor rendez helyárral.

**Randa Treumann**

és

**Wiggo Larsen**

főszereplésével

**Wampyrt**

társadalmi színmű 3 felvonásban.

**Szépszeleti egyesület**

vígjáték.

**Felsőbányászati tájait**

természeti látvány.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Bolposktól délre német századok megrohanták az ellenség állását és mintegy 600 méter szélességben elfoglalták. 5 tisztt, 300 főnyi legénység, 3 gépfegyver és 3 aknavető jutott kezünkre.

HÖFER altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

### A német jelentés

Berlin, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok erős tüzéségi előkészítés után Dinaburgtól északnyugatra Illuxtál támadtak. Visszavertük őket.

A kowel-lucki vasutvonalról északra az 52. számú brandenburgi gyalogezred részei mintegy 600 méter szélességben rohammal elfoglalták az oroszok állását. 5 tisztet és 300 főnyi legénységet, több gépfegyvert és aknavetőt küldtek vissza.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős Kárpátokban a Cimbroslava vk.-on és az Uz-völgyben német csapatok vonalaikon tul előrenyomultak. Néhány tucat foglyot ejtettek és elűzték a szembeszálló ellenséget. — Mestecanescitől délre, a Bistric mentén, szintén előtérítőkötetek folytak

LUDENDORFF,  
első főszállásmester.

### Az elérhetetlen Konstantinápoly

Berlin, december 17. Az orosz határról jelentik: Miljukow képviselő lapja, a Rjecs, amely különösen sürgette Konstantinápoly meghódítását, most kénytelen beismerni, hogy Oroszország ezidőszakra távolabb van ettől a céltől, mint valaha. A németek legutóbbi harc-téri sikereinél fogva annyira megerősödtek a Balkánon, hogy kitűnő állásaikkal és nagy erőikkel minden támadás ellen fedezték Konstantinápolyt. Az ellenség most annyira befészkelte magát a Balkánon, hogy minden reményt fel kell adni Konstantinápoly elérésére.

\* \* \*

## A balkáni harctér

### Höfer jelentése

Budapest, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

### A német jelentés

Berlin, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonala: Nem volt nagyobb harci tevékenység.

LUDENDORFF,  
első főszállásmester.

### A bolgár jelentés

Szófia, december 17. A bolgár vezérkar jelentéi december 17-én:

Macedon front: Gyöngye ellenséges agyutüzelés.

### A németek megtorpedóztak egy francia sorhajót és egy csapat szállítóegységet

Berlin, december 17. A Wolff-ügynökség jelenti: Buvárhajóink egyike december 12-én 55 mérföldnyire Maltától délkeletre, egy Patria-típusú francia sorhajót torpedó lövéssel súlyosan megrongált. Egy másik buvárhajóink december 11-én a Pantellária-szigettől délkeletre a felfegyverzett „Magalhaes” nevű francia 6027 tonnás szállítóegységet, több mint 1000 főnyi fehér és színes csapattal, torpedó lövéssel elsüllyesztett.

### A belga-francia harctér

Berlin, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadsereportja: Hamochampsnál, az Ancretól északra, angol osztagok megkísérelték, hogy erős tüzelés védelme alatt árkaikba benyomuljanak. Véresen visszavertük őket.

A trónörökös hadsereportja: A Maas keleti partján tegnap a franciák folytaták támadásukat. Kemény harc után Bezonaux és e falutól keletre fekvő erdő a kezükön maradt. Északi irányban tovább folytatott rohamaik a Bezonaux falutól északra fekvő hegyháton állásaink előtt összeomlottak.

LUDENDORFF,  
első főszállásmester.

### Francia diktatura

Gent, december 17. Párisból jelentik: A francia kamarában Briand által követelt fölhatalmazás, amely szerint ezentul Franciaország összes fontos ügyeit kormányrendeletekkel lehessen elintézni, rendkívüli izgatottságot idézett elő, miközben tetlegességre is került a sor. Egy részleges szavazásnál a kormány mellett csak 248 szavazat döntött 245 ellenében.

### A francia jelentés

Sajtóhadiszállás, december 17. A francia vezérkar jelentéi december 16-án éjjel:

A Verduntól északra folyt ütközetekből beszállított foglyok száma meghaladja a 9000-et. Közülük 250 tiszt van. — A zsákmány anyagát még nem tudtuk megszámlálni, de már az eddigi zsákmányból 85 ágyut szállítottunk be.

### Forradalom Portugáliában

A hadsereg a háború ellen

Bécs, december 17. Madridi szikratávirat jelenti:

Portugáliában forradalom tört ki, amelyben a csapatok is résztvettek. A zavargás csapatoknak a harctérre küldése miatt tört ki. — Portugáliában a helyzet kritikus. A hadseregvonakodik résztvenni a háborúban.

\* \* \*

## Az olasz háború

### Höfer jelentése

Budapest, december 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

### A német esti jelentés

Berlin, december 17. A Wolff-ügynökség jelenti december 17-én este:

Hadseregeink tömegeikkel átlépték a Buzenul és a Calmatuul alsó folyását.

Dobrudsai hadseregeink északi irányban tért nyert.

## A központi hatalmak békeajánlata

### A diplomáciai tárgyalások reménye

Bern, december 17. A Neue Zürcher Zeitung jól értesült tudósítója táviratozza, hogy az entente elutasító válaszában szövege megadja a lehetőséget a további diplomáciai tárgyalásokra.

### Bernstorff gróf a béketárgyalásról

Hága, december 17. Washingtonból táviratozzák: Az Associated Press munkatársa beszélgetett Bernstorff gróf német nagykövettel, aki a következőket mondta:

— Lansing államtitkárral beszélgetést folytattam, de a békefeltételekről nem tárgyalunk. Formális békefeltételeket nem kaptam. Az amerikai kormány tudja, hogy hivatalosan nem terjesztettek elő formális békefeltételeket.

### A francia munkásság belefáradt a háborúba

Bern, december 17. A párisi Bataille-ben egy „La Praix” című cikk bizonyítani igyekszik, hogy épen mivel az ellenség beszélt először békéről, mivel Franciaország viselte a háború legsúlyosabb terhét, továbbá mivel a szövetségesek közül Franciaország remélhet legkevesebbet a háború folytatásától, Franciaországnak joga is van ahhoz, hogy tárgyalásokba bocsátkozzék. A cenzura törölte a cikk utolsó részét, melyben más helyen a következő mondat olvasható: „Ha a berlini kormány minden föltevés ellenére valóban tartós és a nemzetek szabadságára és önállóságára alapított békét óhajt, akkor bizonyos, hogy a nemzetközi munkásmozgalomban általános és tekintélyes támogatásra talál. Mindnyájan belefáradtunk a háborúba.”

### Az olaszok „minimális” feltételei

Lugano, december 17. Girardini radikális képviselőnek az olasz kamara tegnapi ülésén mondott beszédéről a Secolo vezércikke azt írja, hogy ennek a képviselőnek a kívánsága nincs híján a veszedelemnek. Esztelenség volna hinni, hogy Németország komolyan akarja a békét, azonban tényleg hasznos volna, ha a négyes szövetség jogos követeléseit közölnék a központi hatalmakkal. Nekiünk nincs titkolni valónk — mondja a Secolo — és a következőkben állítjuk fel minimális feltételeinket:

1. Belgium teljes fölszabadítása és kártalanítása.
2. A francia terület kiürítése, teljes kártalanítás a pusztításokért, valamint Elzász-Lotharingia visszaadása.
3. Olaszország természetes stratégiai határainak megteremtése.
4. Szerbia helyreállítása, valamint Albánia és Montenegró kiürítése.
5. Románia kiürítése.
6. Az egész orosz terület visszaadása és kártalanítás Lengyelország „kifosztásáért”.

**Karácsonyi ajándéknak**

igen alkalmas, remek szép képes- és mesekönyvek, ifjúsági iratok, református és katolikus imakönyvek és zsolnárok nagyválasztékban kaphatók

**Csokonai könyv- és papirkereskedésben**  
Szent-Anna-utca 1. szám.

7. Önálló Örményország létesítése.  
8. Kárpótlás minden jogellenesen megtorpedózott gőzösért.

## Tisza lesz a nádorhelyettes

— A munkapárt értekezlete —

Budapest, december 17.

A Nemzeti Munkapárt ma este fontos értekezletet tartott, amelyen Tisza István gróf miniszterelnököt jelölték a nádorhelyettesi tisztségre.

Az értekezletről budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

A munkapárt ma este értekezletet tartott a pártkörben. Az értekezleten *Khuen-Hédervary* Károly gróf elnökölt, aki az értekezlet megnyitása után a nádorhelyettesi tisztre Tisza István gróf miniszterelnököt ajánlotta.

Az ajánláshoz többen szólaltak föl helyeslően.

Tisza István gróf miniszterelnök a fölszólalások után kijelentette, hogy a jelölést elfogadja. Koncedálja, hogy az országgyűlés szabadon választhat bárkit, de amikor a miniszterelnököt az ország közvéleményének az országgyűlés mögött álló része politikai vezérének tartja, ilyenkor a közérdek kívánja, hogy e tisztséggel a miniszterelnök bizassék meg. Nemzeti érdeket lát abban, hogy a magyar miniszterelnök ezen szerepe erőteljesen kidomboríttassék. Azt hiszi, a nemzetnek haszna volt abból, hogy a világháború alatt bizonyos sullyal tudott a nemzet nevében fellépni. A nemzet érdekeit károsítaná, ha félreállana az utóból. A megbízást elfogadja.

A miniszterelnököt szavai elhangzása után a képviselők föllálva percekig tapsolták és ünnepelték.

## Mindenki jegyezzen hadikölcsönt!

Ujabb jegyzések Debrecenben

A nemzet ünnepi hangulatban várja azt a napot, amikor ifju királyát megkoronázza. A harctéren küzdő magyar hősök és vitéz szövetségeseink gondoskodnak róla, hogy Károly király megkoronázása a szó legszorosabb értelmében dicsőséges körülmények között történjék meg. Diadalt diadalra aratnak vitéz katonáink, Bukarest már a miénk és maholnap az egész perfid Románia is megérdemelt sorsára jut.

Ezek a történelmi jelentőségű napok épen összeesnek az ötödik hadikölcsön jegyzésének napjaival. — Már az eddigi jegyzési eredmények is azt bizonyítják, hogy a magyar nagyközönség tisztában van hivatásával, tudja, hogy mi a kötelessége ezekben a nagy időkben. Az ötödik hadikölcsön aláírása serényen folyik, az elbújt nagy és kistökék előke-rülnek, hogy hadikölcsön formájában biztosítsák hadseregünknek mindazt, ami a végleges győzelemhez szükséges. Ha a jelek nem csalnak, ez a hadikölcsön eredményeiben még az eddigieket is felül fogja mulni. A hátralevő néhány napot használja föl mindenki a hadikölcsönjegyzésre.

A debreceni jegyzésekről újabban a következő értesülést nyertük:

A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet-nél a legutóbbi kimutatás óta a következő jegyzések történtek az ötödik hadikölcsönre: Nagy József 1000, Nagy Jánosné 100, Hegedüs János 5000, Tóth Aurélné 300, özv. Kaszanyitzky Endréné 200, Feuerstein Mór 1000, Czobor Károlyné 500, Duesay Juliánna 100, Katona Piroška 100, Nagy Antal 200, Kemény György

2000, Vecsey Zoltán 10.000, Schissler Dezső 200, Berger Herman 200, Tóth Gáborné 200, Fischer Mór 1000, Desser Gergely 1000, Gerece Gyula 1000, Bajdó Sándorné 500, Fisch Herman 400, Kalmár Ilona 200, Varga Józsefné 400, Moskovitz Herman 400, Szabó Mihály 500, Szikszay Lajos 4000, özv. Varkoly Józsefné 100, Fülöp Ignác 200, Weinstein Lajosné 300, Gyenes Margit 200, Guttman Dávid 300, Hochmann Izidor 300, Mezilhradszky Istvánné 400, özv. Szász Györgyné 400, Domján Lajos 5000, Ritter Aurélné 100, Bellei István 100, özv. dr. Kiss Dánielné 500, Mayer Lajosné 100, Báthori Gábor 300, Papp Károlyné 600, Nagy András 2000, Feldmann Sámuel 2000, Biczó Pál 400, id. Böszörményi Pál és neje 4000, Weiszbrunn Antal 1000, Duzs Juliska 100, Duzs József és neje 100, Hüse András 1000, Kereskedelmi kórház 5000, Kun Józsefné 200, Váradi Istvánné 100, Balogh Miklós 100, Madar István 6000, Gyarmathy Pál 500, Materny Károly 100, Hajas István 200, Nagy István 600, Nagy István 400, ifj. Sarkady Ferenc 700, Weisz Mendel 500, Lókody Sándor 500, Barna Mihály 100, Deák Jenő 100 korona.

Igen szép eredménnyel járt az intézetnek azon mozgalma, melyet a tanuló ifjuság körében indított, hogy az ifjuság is minél nagyobb mértékben vegye ki részét a hadikölcsönjegyzés nagy nemzeti munkájából. — Az intézetnél eddig a következő ifjusági jegyzések történtek: Szabó Mária 200, Kesztenbaum Margit, Bagdi Irma, Tóth Gyula, Szabó Margit, Szabó Sándor, Boros Mária, Frenkel József, Grünberger Andor, Rothmann Béla, Pollák Etelka, Zsdjk Zsuzsa, Pollák Sándor, Pollák Imre 100—100 korona, Molnár Sándor, Molnár Mária 200—200 korona, Major Lajos, Biró Sándor, Biró Lajos, Bajdó László, Szapponos Sándor, Katz Ferenc, Weintraub Jenő, Ullmann Jenő, Bör Bözsike, Szentjóbby Zoltán, Grünwald Lenke, Schwartz Aranka, Schneck Piroška, Czitrom Lenke 100—100, Fried Rózi 200, Frenkel Lenke 100, Weinberger Bella 1000, Adler Rózi, Klein Mária, Pollatsek Kató, Lerner Blanka, Heisz Erzsébet, Weisz Lenke, Guttman Bella, Klein Rózi, Eckstein Etel, Czitrom Ibolya, Braun Ida, Schiffmann Olga, Rottmann Rózi, Szántó Magda, Adler Margit, Kiss Endre, Kiss Géza 100—100 korona, Weinberger József 1000 korona, Schultz Dávid, Knippel Mayer, Lusztig Henrik, Fülöp László, Lebovits Miklós, Hernádi Pál, Kiss Kálmán, Kiss Sándor 100—100 korona.

## Színház és művészet

MŰSOR:

HÉTFŐ: *Királynőm, meghalok érted.*

KEDD: *Az ember tragédiája.* (A klasszikus ciklus első előadása.)

**Műsorváltozás.** A ma estére kitűzött „Megjött a néni” Horváth Kálmán közbejött betegsége miatt elmarad és helyette a társulat a nagy sikert aratott „Királynőm, meghalok érted” színművet adja elő. A színmű az ismert pompás szerposztásban kerül előadásra.

**Imádkozik a király.** Szenzációs ujdonságot mutat be ma az Uránia. Még a nagysikerű „Rezervista kadét”-nál is nagyobb sikert aratott Bécsben ez a megkapóan szép háborus dráma, melyet ma a budapesti bemutatóval egy napon élvezhetnek a debreceniek. Elhunyt királyunk, I. Ferenc József hozzájárulásával készült e film és megnyerte legmagasabb tetszését. Ugy a valódi harctéri felvételek, mint a kép kedves, megkapó meséje kitérőnek. A filmhez irt zenét elsőrangú zenekar fogja előadni Málly Károly, a városi színház nagytehetségű karmesterének vezetésével. Jegyelővétel reggel 9 órától. Előadások kezdete fél 8 és fél 10 órakor.

**Wampyrett.** Ujszerű és minden tekintetben kiváló bemutatója lesz az Apollonak ma, amikor egy megható és drámai fordulatokban gazdag ujdonságot, a Wampyrett társadalmi színművet ismerteti meg a közönséggel. A szép és hatásos darab rendelkezik mindazon kvalitással, mely egy nagyszerű és lebilincselő film feltétele. A műsorban bőven jut hely a humor-

nak is, amennyiben a „Szépészeti Egyesület” című vígjáték mulatságos jeleneteivel és ötletes meséjével nagy vidámságot fog kelteni. Az Apollo mai előadásai fél 8 és fél 10 órakor kezdődnek.

## A „World” kincseiből

\*  
Károly király aláírása  
A kikoszorózott művészról

A „World” világhírű, kincseket érő gyűjteménynek érdekessége mellett nem kevésbé érdekes e kincsek megszerzésének módja s érdekesek azok a történetek, amelyek egy-egy aláíráshoz, képhez vagy rajzhoz fűződnek. — Ezek közt egyik legérdekesebb az, miként került a könyvbe mostani királyunk, akkor még csak prezumpatív trónörökösünk aláírása. Ezt maga Barth Lajos, a „World” tulajdonosa, így mondja el:

— Még 1911. júniusában Károly király, akkor még csak Károly Ferenc József főherceg, I. Ferenc József királyunkat képviselte Londonban V. György angol király koronázásán. Kiséretében voltak Schönburg Alajos herceg, Eszterházy Miklós herceg és Lobkowitz Zdenko herceg, a mostani főhadsegéd. Meghívást kaptam teára, amely alkalommal bemutattam könyvemet is. Királyunk ezt kérdezte tőlem németül:

— Hová való Barth ur?

— Aradra — válaszoltam.

— Hohó, akkor többet egy szót sem beszélünk németül! — mondta mosolyogva.

És valóban ezután magyar nyelven folyt a társalgás, miközben a főherceg így írta be a nevét: „Károly főherceg.”

— Nekem ajándékozta arcképét sajátkezű aláírásával és megjegyezte:

— Ön az első civil, akinek arcképemet ajándékozom.

Már távozóban voltam, amikor Eszterházy herceg a főherceghez fordult e kérdéssel:

— Megengedi Fenség, hogy mi is beírjuk nevémet Barth ur könyvébe?

Károly főherceg nevetve mondta:

— Engem kérdez? Örülök, hogy én benne vagyok. Forduljon Barth urhoz.

— Természetes dolog, hogy a három főur neve is a könyvembe kerül.

Érdekes egy megtagadott aláírásnak a története, amelyben nem az aláíró tagadta meg az aláírást, hanem Barth Lajos tagadta meg, hogy az illető nevét a könyvbe írja. Az illető egy hölgy volt, egy világhíres táncosnő, akinek neve koronás fővel volt vonatkozásban. A táncosnő szűkebb társaságban diner-n volt együtt Barth Lajossal, aki ez esetet így mondja el:

— A diner-n három herceg, két gróf és három marquis volt jelen a táncosnőn és rajtam kívül. Diner után a művész egy 6000 frankos csekket nyújtott át és azt mondta:

— Remélem, Uram, megengedi, hogy könyvébe én is néhány sort írjak.

Mire azt válaszoltam:

— Soha!

— Legalább a nevémet engedje meg beírnom — kérlelt tovább a táncosnő.

— Soha! — ismételt meg a választ.

— De hát miért nem? — kérdezte az egyik előkelő szomszédom.

— Mert — feleltem — aki ebbe a könyvbe beírja a nevét, az esprit-vel, nem pedig lábbal dolgozik.

Barth Lajosnak e válaszban kidomborodó álláspontja egyik tényezője ama körülmény-

nek, hogy könyvének olyan nagy értéke van. Erős kritika és disztinkció abban, hogy ki kerüljön bele a könyvbe, ez okozza, hogy az értékes kincsalmazzá lett.

## HIREK

— Klein László alezredes Lipót-rendet kapott. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Klein László 39. gyalogezredbeli alezredesnek az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta a hadidiszitnénnyel. Klein László alezredes, aki a mozgósítás óta teljesít hadiszolgálatot, kiváló katonai erényeivel többször kitünt. A háboru elején az orosz fronton harcolt, majd amikor 1915. májusában kitört az olasz háboru, Boroevics seregével őt és csapatát is levezényelték az olasz frontra, ahol azóta a vitéz 39-esek élén küzd az olaszok ellen. Ő vezette a debreceni 39-eseket a doberdói nagy csatákban, amelyekben háziezredünk számtalan esetben a hősiesség csodatetteit vitte véghez. A magas kitüntetés az ő személyében vitéz és nagytehetségű katonát ért. A kitüntetés Debrecenben, ahol Klein László alezredes általános tiszteltetben áll, őszinte örömet keltett.

— A királyné udvarhölgyei. A király Nostitz-Rieneck Eleonora grófnőt és nagykallói Kállay Erzsébetet a királyné udvarhölgyeivé nevezte ki.

— Lucich sorhajókapitány bolgár kitüntése. A győzelmes romániai háboru hősei mellett a diadalok egyik jelentős tényezője volt a dunai flottilla, amely sokszor döntő eredménnyel támogatta szárazföldi hadseregünket. E flottillának parancsnokát, aki a magyar Lucich Károly sorhajókapitány, Ferdinánd bolgár cár magas elismeréssel tüntette ki: a Sándor-rend nagykeresztjét ajándékozta neki a hadidiszitnénnyel és a csillaggal. A kitüntetés Debrecenben is széles körökben örömet keltett, annál a rokoni kötelelnél fogva, amely a vitéz katonát Debrecenhez fűzi. Lucich sorhajókapitány ugyanis testvéröccse Csanak Józsefné Lucich Margit urnőnek, a debreceni társadalmi élet és a jótékonyk kiváló tagjának.

— Képeskönyvek, ifjusági iratok s más ajándékművek Hegedűs és Sándornál.

— A debreceni országos vásárok. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Debrecenben az országos vásárokat a háboru tartama alatt ne egy, hanem két napon át és pedig a Remete Antal-napot, a Szent György-napot, a Nagybaldogasszony-napot és a Dienes-napot megelőző szombaton és vasárnap tartásuk olyképen, hogy az első napon (szombaton) juh- és sertésvásárt, a második napon (vasárnap) ló- és baromvásárt és mind a két napon kirakó vásárt tartsanak.

— Karácsonyi és újévi művész- és amerikai lapok legszebb kivitelben Hegedűs és Sándornál.

— Ecetsav helyett hangyasav. A vegyvizsgáló állomások jelentései szerint újabban különös, külföldi eredetű ecetsavak kerülnek forgalomba, amelyek nagyobb mennyiségű hangyasavat tartalmaznak. Miután az ilyen áruk forgalombahozói ellen a vegyvizsgáló állomások kötelességükön feljelentést tesznek, nehogy itteni kereskedők ellen kihágás vagy egyéb büncselekmény miatt eljárás indíttassék, a kereskedelmi- és iparkamara felkéri az érdekeltséget, hogy azt saját jól felfogott érdekében, átvétel előtt, az illetékes vegyvizsgáló állomásnál vagy a m. kir. szeszkerületi állomásokkal vizsgáltsák meg.

— Szörme gallérok, karmantyuk, garnitúrák óriási választékban Halmágyi divatházában.

— Levélpapírok, levelezőlap- és fényképalbumok, írószerszámok, írómappák stb., stb. remek kiállításban nagy választékban Hegedűs és Sándornál főposta mellett.

— Debreceni tisztek kitiintetése. A király Huber Sebestyén 16. huszárezredbeli századosnak, Szerb József népfőlkelő főhadnagyának a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadidiszitnénnyel adományozta, egyben elrendelte, hogy Békés Kálmán dr., Spiesz György 3. honvédgyalogezredbeli, Schaffer Károly, Rainprecht Antal dr. 2. honvédhuszárezredbeli főhadnagyoknak a legfelsőbb elismerés újolag, Vekerdi Olasz Ödön és Péchujfalusi Péchy Sándor 2. honvédhuszárezredbeli őrnagyoknak a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék.

— Karácsonyi és újévi ajándékok legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs és Sándornál szerezhetők be főposta mellett.

— Ch. Percel Carola új táncanfolyama kezdők és haladók részére ma délután 5 órakor kezdődik a Bika-szálloda kistermében.

— Kosztüm- és ruha-kelmék, bársonyok, selymek, továbbá remek szép fehérneműek olcsó árakban található Frank Sándor nődivat cégnél. Telefon 12-56.

— Zsoltárok, imakönyvek óriási választékban Hegedűs és Sándornál.

— A Debreceni Patronázs Egyesület intéző bizottsága e hó 18-án délelőtt 12 órakor a kir. törvényszéki elnök hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgyai: Gyermeknap elszámolás, karácsonyi ünnep rendezése, menekült gyermekek ruhaelszámolása. Folyó ügyek.

— Fogságra vetett orosz vezérőrtörzsorvos. Az orosz katonakórházak rettenetes állapotáról beszél, egy stockholmi jelentés szerint, az a két napiparancs, amelyet az oldenburgi herceg, az orosz tábori egészségügyi szolgálat főnöke adott ki a napokban. — Az egyik napiparancs szerint a 72. számú kórházra vonatkozó személyzete és pedig a katonasorvosok épügv, mint a kiszolgáló személyzet, a sebesültekkel szemben ne csak gorbák és kötelességmulasztók, hanem a kórházra vonatkozó vöröskeresztes ápolónőekkel minden fogalmat meghaladó erkölcstelen viszonyban állanak. A vezető törzsorvost, három segédorvost és két számvevő tisztet, adminisztratív uton, hosszabb fogságra kellett vetni. A második napiparancs jelzi, hogy a 3. számú, kaukázusi fronton levő, tartalék-kórházban milyen „undorító állapotok” uralkodnak. A sebesülteknek és betegeknek kiosztott élelmiszerek „utálatosak” s a sebesültekről levett piszkos kötelekkel tisztítják a konyhadényeket. A sebesültek és betegek hétszámra mosdatlanul maradnak s a kórház konyhájában a bűz olyan, mint bizonyos félreeső helyiségekben. A tábori egészségügyi szolgálat főnöke kényszerült ezért ő excellenciáját, Archárow vezérőrtörzsorvost, a tartalékkórház parancsnokával együtt, egy hónapig tartó katonai börtönre ítélni. A tartalékkórházat pedig egy hónapra a megejtendő tisztogatás céljából bezárandónak véli.

— Tárcanaptárak, előjegyzési heti, napi és fali naptárak kaphatók Hegedűs és Sándornál.

— Karácsonyi ajándéknak alkalmas gyönyörű szép szabású blousok remek választékban található Frank Sándor nődivat cégnél. Telefon 12-56.

— „Gólem” világhírű szenzációs regény, Mikszáth almanachja, Kincses Kalendárium Hegedűs és Sándornál.

— Halmágyi divatházába blous-ujdonások naponta érkeznek.

## Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója  
Női és férfi fehérneműek,  
Zsebkendők, Harisnyák,  
Gallérok, Kézeloők,  
Eszőrnők, Nyakkendők  
NAGY RAKTÁRA

Nyomatott Hoffmann és Kraovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út, a főpostával szemben.

## APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

**Manikűr**  
vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona Otthon mellett.

**Vas ágy**  
jó karban eladó. Bika-bérlház II. em. 2. alatt.

**Falittükör,**  
nagy berámazott, olcsón eladó. Bika-bérlház II. em. 2. szám alatt.

**Zálogézdulát,**  
törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

## Megjelent

Gray Sándor ref. lelkész

## Örökzöld koszoru

hűseltet sirhalmára  
vizsgáló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

**Aranyat- ezüstöt, brilliántokat, bármiről szülő zálogleveleket (zálogézdulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszok. Meghívásra házhoz is elmegyok. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.**

**Eladó**  
egy jó karban lévő, alig használt 37-es fekete női egész cipő. Cim a kiadóban.

**Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:**

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltelk,

Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, koresma és lakáshelyiségekkel,

Ceréby-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárlakonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlő körülkerítve,

Halasi-telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkeriben, az Andrássy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld,

Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

## Ócska ólmet vesz a kiadóhivatal.

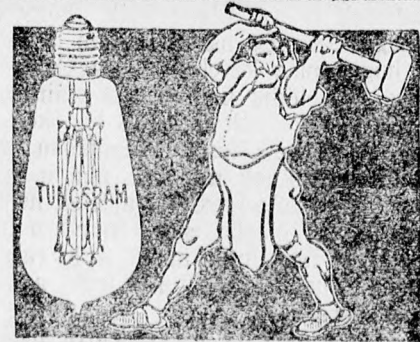
## Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű kórházi és intézeti vasbutorcikkeket

állandóan gyárt a

## Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.



## A Tunggram lámpa

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartalmu. A működéséről a gyár szavato! Kérje mindenütt a „TUNGGRAM” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamosság Részvény Társaság, Újpest 4. Haza gyártmány.